

ምርጫውን ለህዝባዊ እንቢተኝነት እንዴት? ዳዊት ዳባ

March 10, 2015 -

ብህዝባዊ እንቢታ ማለት ዜጎች የስርአት ለውጥን ሆነ መብታቸውን ለማስከበር ብብዙ ቁጥር ሆነው በጋራ አንድን ነገር ማድረግ ወይ አለማድረግ ነው። አለቀ። ብብዙ ቁጥር ተቃውሞ አደባባይ መውጣት በጋራ ልናደርጋቸው ከምንችላቸው በትንሹ ከሺ ነገሮች ውስጥ አንዱ የህዝባዊ ተቃውሞ አካል ነው። ተቃውሞችን ለመግለፅ በጋራ ልናደርጋቸው የሚችሉን ነገሮች ሁሉ የግድ ከባድም አጋላጭም መሆንም የለባቸውም። በይበልጥም ስንጀምረው። ማወቅ ያለብን አምላክ የሰውን ልጅ ሲፈጥር እስከነፃነቱ እንዲሆን አልሞ ነው። ሲፈጥረው ባስፈለገው ጊዜ አፈጣጠሩን በሙሉ ነፃነቱን ማስጠበቂያ አድርጎ እንዲጠቀምበት ነው። ሀሰት የሚል ካለ ይህንን አፈጣጠሩን ነፃነቱንና መብቱን ማስከበርያ አድርጎ ሊጠቀምበት አይችልም ይባላል። እኛም ኢትዮጵያውያን ሰዎች ነን። የሰው ልጅ እንደመሆናችን ስሜታችንን፤ አካላዊ እንቅስቃሴያችንን፤ ውስጣዊም ሆነ ውጫዊ አካላችንን፤ ድርጊታችንን፤ አኗኗራችንን፤ የማሰብ ችሎታችንን፤ ፍላጎታችንን፤ ድምፃችንን ብቻ ሁለንተናዊ አፈጣጠራችንን መጠቀሙን እናውቅበታለን እናውቅበትም ነው እንጂ ጉልበታዎችን ልክ ማስገቢያ ካምላክ የተሰጠ ሀይላችን ነው። ነፃነቱን ገፋፊው አንድ ግለሰብ ሲሆን ተገፋፊው ይሰራል ያለውን አፈጣጠሩን ተጠቅሞ በመዘጋትም ሆነ ልክልኩን በመንገር እንደሁኔታው አናቱን በድንጋይ በመባርቀስ ነፃነቱን ክብሩን ማስመለስ ይችላል። ነፃነቱን የቀማው መንግስት ሲሆን ግን ብቻውን ሆኖ አደባባይ ላይ ወጥቶ በመጮህ ሆነ ተኩሶ እንዳሰበው ተፅኖ ፈጣሪና ውጤታማ ትግል ለማካሄድ ሁሉ የተሳካ ላይሆን ይችላል። በወረደ ምሳሌ፤- አንድ ሰው ብቻውን አገዛዝን ለመታገድና ተቃውሞውን ለመግለፅ አስቦ እደጅ ቢፀዳዳስ። ሲጀመር እስከጭራሹ ለምን እንዳደረገውም ላይታወቅ ሁሉ ይችላል። ነገር ግን ነፃነታቸውን የተነፈጉ በሙሉ አንድ ቀን ወስነው እጅ ለእጅ ተያይዘው እደጅ ቢፀዳዳሱ። ይህ በቀጥታ ነቅንቅ የሆነ ተቃውሞ መሆኑ ጥያቄ ውስጥ አይገባም። { አይዘን ምሳሌ ነው። ካስፈለገ ተባብሮ ማፅዳቱንም ቀጣይ የተቃውሞ አይነት ልናደርገውም እንችላለን }።

ወያኔ ምርጫውን የትላልቅ ልጆች እንኳ ሳይሆን የሚጠጠዎች እቃ ቃል ጫወታ አደረገው አይደል። የሚፈለግ ነው። ፋይዳው ይህን ያህል ነው እንጂ ስለማሳጣት ከሆነ ከዚህ በላይ ያማያሳጣ የተዘርበጠበጠ ነገር ታይቶም ተሰምቶም የሚታወቅ አይመስለኝም። ለለውጥ እየታገለ ባለው ክፍል አላማው በዋናነት ማሳጣት ስላልሆነ ግን አሁንም ወጥሮ መያዝ ነው። ይህ መዘርጠር የት ሊደል እንደሚችል ማን ያውቃል። አሳምርን እንደምናውቀው ወያኔዎች ምርጫ ተካሂዷል። በውጤቱም እንደእስካሁኑ በቃ አሸናፊ እኛ ነን ብለው ፋይሉን ሊዘጉ የሚችሉባቸው በድንብ የሚያውቋቸው ሌሎች መንገዶች ነበሩ። በዛ ላይ ተቃዋሚዎች በአፈናው ምክንያት ተዳክመው ባሉበት። ያበረና ጠንካራ ተቃዋሚ እንደሌለ እኛም እነሱም እያወቅን። ታዲያ ይህ ሁሉ በኩሀራማዊ(ለመረዳት አስቸጋሪ) እርምጃ ለምን? ለሚለው መልስ ለመስጠት ስንሞክር ብቻ ነው በእጅጉ ያሰፈራቸው ጉዳይ እንዳለ የሚገለፅልን። ከዚህ ውጪ የሆኑት ሌሎች መንገዶች በሙሉ አስበውበት የፈሩትን ነገር ሊያስከትል የሚችሉበት የተሻለ እድል ያላቸው ሆነው ታይቷቸዋል ማለት ነው ብለን በእርግጠኛነት እንድናምን የሚያደርገን። ታዲያ የፈሩት ምንድን ነው?።

በበዛው ዜጋ ዘንድ ከፍተኛ ምን አልባትም መጨረሻው ደረጃ የደረሰ የታመቀ ቁጣ አለ። ለብዙዎች መራብ ደረጃ የደረሰ የመረረ ችግር አለ። መሰልቸት አለ። በውርጂብቸ በቀጥታ ተገጂ መሆን አለ። መረን የለቀቀው አዶሎ ለሁሉም ዜጋ ሰውነት የሚያመነጽ ደዌ ሆኗል። ይህንን አይነቶቹ ህዝብ እንዲያምፅ የሚያደርጉ ምክንያቶች ፈልቀው ፈልቀው ያሉበት ሁኔታ ማንም ቢገመግመው የሚደርስበት ተጨባጭ የአገራችን እውነታ ነው። የሰሞኑ በኩሀራማዊ ድርጊቶቻቸው ሁሉ ገላጭነቱ ይህንን ዜጋው እንዲያምፅ ሊያደርገው የሚያስችሉ ሁኔታዎችን ለከተው ደረጃውን አሳምረው ማወቅ መቻላቸውን ነው የሚያሳዩን። ልናምፅ ይሆናል የሚለው ሀሳብ እጅጉ እንዳስፈራቸው የሚያመላክት ነው። በየትኛውም አገር ምርጫ ብዙ ዜጎች በቀጥታ ተሳትፎ የሚያደርጉበትና ፖለቲካዊ ትኩሳትና መነቃቃት የሚጨምርበት ጊዜ ስለሆነ አጋጣሚውን ተገን አድርጎ የታመቀው ቁጣችን ይፈነዳል የሚል ድምዳሜ ላይ አስረግጠው መድረሳቸውን ያሳያል።

ያም ሆኖ በነሱ በኩልም ሆኖ ለማየት ቢሞክርም ያዋጣል ብለው ከያዙት ፈላጭቆራጭ ከሆነው መንገድ ውጪ ሌላ አይነት የተሻለ መንገድ አልነበረም ማለት ግን አይደለም። የሚያሳዩን የፍራቻቸውን ጥልቀትና እውነተኛነት ነው። ባዛ ላይ የምናውራው ለጉድ ስለነገሱብን ስለወያኔዎች ነው። ከደረጃቸውና ከባህሪያቸው አኳያ ሌላው መንገድ አዋጭ ሆኖ ሊታያቸው ባይችልም አይገርምም። ስለዚህም በወሰዱት እርምጃ የምናለቅስበት መሆን የለበትም። ካወቅንበት ጠሩም ጠቃሚም ነው። በእርግጥ አዛላቂና አዋጭ እየሆናቸው ይቀጥል ወይ?። ሁላችንም በቶሎ መልስ ልንሰጥበት የሚገባ ጥያቄ ነው። ይህ የታመቀ የህዝብ ስሜት በምን መንገድ?፤ በምን ጥንካሬ?፤ በምን አይነት አብሮነት?፤ በምን አይነት አመራር? ይተገበራል በሚለው የሚወሰን ይሆናል። በይበልጥ በተሻለ ነፃነት ውስጥ በሚሰሩ ድርጅቶች ሁኔታውን መጠቀም መቻል ጋር። ለለውጥ የቆሙ ሜዲያዎች ሁሉ ህዝባዊ እንቢታውን እውን በሚያደረግ መንገድ በዋናነት መቃኘት መቻል ጋር። ትግሉ ላይ በየትኛውም መንገድ ጎልቶ የሚሰማ ተፅኖ አሳዳሪ

ድምፅ ያላቸው ዜጎች ዋና ትኩረት መሆን መቻል ጋር በቀጥታ ይያዛል።

አገር ውስጥ ሰላማዊ በሆነ መንገድ እየሰሩ ያሉ ድርጅቶች ያለው ሁኔታ በሚፈቀደው ጥሩ ይዘዋል። አሁንም ያለው አማራጭ አበርቶቶ ኦዲዲስ ፈጠራና ማሰብ በታከለበት መቀጠል ነው። ዛሬም የዚህ ጥረት ፋይዳ ላልታየን ግን አገር ውስጥ ሆነው፤ ለዛሬም በቀጥታና በዋናነት የሚቀጠቀጡት እነሱ ሆነው ሳለ የተያያዙት ትግል መከራ ስለበዘበት ብቻ ትተን አንቀመጥም። ምርጫውንም ወጥታችኋል እስከንባል አንጫወተዋለን ማለታቸው ትክክል ናቸው።

የትግሉ ሻማ እንደበራ ሲቀጥል ብቻ ብዙዎቻችንን ጨምሮ ትግሉ መሰረታዊ ባህሪውን ቀይሮ ወደ ህዝባዊ ንቅናቄ እንደሚቀየር አሳምረው ስለወቁ ነው። በእርግጥ ሂደቱን ያፈጥኑ የነበሩ ጉዳዮች ገና አልተሟሉም። ህዝባዊ እንቢታው ባለቤት የለውም። ባብዛኛዎቻችን ለአፍ እንጂ ዋና ትኩረት ገና አልሆነም።

ይህም ሆኖ የምርጫውን ሂደት ትግሉን በሚጠቅም መንገድ መጠቀምን በተመለከተ በዜጎች በኩልም ልንመዘቸው የምንችላቸው ጥሩ ጥሩ ሹጥ ማድረግ ዳላዎች አሁንም አሉት። እየመዘዘን በመጠቀም አስቸጋሪም ግራ የሚያጋባቸው፤ ተስፋ አስቆራጭ እንዲሆንባቸው ማድረግ የምንችልባቸው። ተናበን የምርጫ ካርዳችን ላይ “ እናታችሁ አፈር ትብላ “ ብለን ፅፈን ወርውረንላቸው መውጣት ችለን ከነበረ አሁንም በተመሳሳይ በጋራ የምናደርጋቸውን ነገሮች ማሳደግ ይህን አይነቱ በጋራ ልናደርጋቸው የምንችላቸው የተቃወሞ አይነቶች ላይ መካን ነው የሚፈልገው።

በጥቂቱ ምርጫ ውስጥ ያሉ ታቃዋሚዎች ቀን ቀጥረው ወደኛ ሁሉ እንዲመጡ አንጠብቅ። እኛ ቡዙ ቁጥር በየጥያቄዎቻችንና ብሶቶቻችን ተቧደንን ወደነሱ እንሂድ። ይህ አንድ ክፉ የሆነ ሹጥ ማድረግ ድላ ነው። ታቃዋሚዎቹም የሚቻልና ብዙ መሆናችንን ሲያዩ ለምርጫ ቅስቀሳም ብለው ይሁን ትኩሳቱን ለማታለቅ ቀጠሮ ይዛው ሊያገኙን የምርጫው ሂደት ከለላቸው ነው። ያኔ ደግሞ ግልብጥ ብለን አደባባይ ላይ እንፈሰና አስደንጋጭ እናደርገዋለን። ቀላሉ ደግሞ ምርጫ አለ እስካሉ ሁላችንም ስለቀጣዩ አገራዊ ምርጫ ማውራት የተፈቀደም የምንችለው ነው። ሆነ ብለን በአንመርጥህም፤ በአትመረጠም ወሬ አገሩን ከነገ ጀምረን መሙላት እንችላለን። ትግል አድርገን ከያዘነውና ሁላችንም ከተሳተፍንበት ማውራቱ ብቻ በራሱ እንኳን ለዶሮ ለለአንበሳም ፈንጋይ ነው። ስለምርጫ ማውራት አሸባሪነት ነው። በሞት ያስቀጣል የሚል አዋጅ ያወጠና ደግሞ ያኔ ሙድ እንይዝባቸዋለን። ተመስገንን በማሰብ ሁላችንም ሻርብ አንገታችን ላይ ጣል ለሳምንት ማድረግ እንችላለን። ይህን አይነት አንድ ሺ በጋራ ልናደርጋቸው የምንችላቸውን ቀላል ነገሮች መዘርዘር ላሰቡበት በጭራሽ ከባድ አይደለም።?።

ይህን ወይ ያንኛውን ተቀናቃኝ ከምርጫው አገደ። ይልቃልን ወይ ወይንሽት “ በእጣ ” ምርጫውን እትወዳደሩም አሏቸው። ይህን ስለ አንድነት ፓርቲ ወይ ስለሰማያዊ ፓርቲ ወይ ስለወይንሽት አድርጎ የሚወስድ ካለ ኢትዮጵያዊ ሆኖ ባልተፈጠረ ይሻለን ነበር። ለከብሩም፤ ለነፃነቱም ለሙብቱም ዋጋ አይሰጥምና። ጭራሹኑ እየተደረገ እየሆነ ያለው የገባውም የሚገባውም አይደለምና።

በግልፅ መታወቅ ያለበት አማራጭ አትሆኑም ብለው የከለከሏቸው ጊዜ ያኔ ስለነሱ መሆኑ ያቆማል። ስለኛ ስለዜጎች ሆኗል። ቢገባቸው ለወያኔ ደጋፊዎችም ጭምር። ያም ሆኖ አሁንም ቢሆን አገደ ወይ ከለከላቸው ማለት ምርጫዎቻችን ልናደርጋቸው እንችልም ማለት አይደለም። ሁለተኛ ዳላ በሉ። ምርጫዎቻችን መሆናቸውን ሊደበቅ በማይችል ተሸናፊም በሚያደርግ መልኩ አለም ሁሉ እንዲያውቀው ማሳየት አንችላለንና። መምረጫ ካርዳችንን ወደላይ በጃችን ይዘን። ደረታችን ላይ የተከለከለትን ድርጅቶች ወይ ግለሰቦች ፅፈን። በነቂስ ወጥተን በየምርጫ ጣቢያው ለመምረጥ መሰለፍን ማን ነው የሚከለክልን። ወያኔ እንደተጨማለቀ የምርጫው ሂደት ይቀጥላል እስካለ ልናደርገው የሚቻለን ሌላ አህ ብለን ልናስብበት የሚገባ ጉዳይ ነው። ኮሮጃ ገልብጦ አሸንፎ ያለው ለማለት ያቆበቆበ ባለበት ምርጫችንን በሆዳችን በድብቅ የሞኝ ነው። ድምፃችንን ለቀማኛ ያለምንም መግተርተር እንዳሻችሁ ብሎ መተው ይሆናል። በመጨረሻ የተሻለ ውጤታማ ነው ተብሎ ውሳኔ ላይ ከተደረሰበትና ከታዘዘን ደግሞ የምርጫውን ቀን በቤት ዘና ስንል የምናሳልፈው የእረፍት ቀናችን ማድረጉን ማን ከልክለን?።

ይህን አይነቱ ትግል በዚህ ዘመን በየሰከንዱ ጢዝ ስሊ መረጃ እጃችን ላይ በሚመጣበት ዘመን ማስኬድ ቀላል ነው። በጋር ሆነን የምናደርጋቸው ተግባራትና ድረጊቶች ወሳኝና ጉልበታም ናቸው። አይደለም በጋራ ሁላችንም አድርገው ልባሞች ብቻቸውን ሆነው ጊዜ፤ በታና ሁኔታዎችን አመቻችተው የሚያደረጉት ትግል ምን ያህል ነቅንቅ ሊሆን እንደሚችል በተደጋጋሚ አይተናል። በዛ ላይ በጋራ ማድረግ እንደሚቻል ለማስረገጥ እርቀን ከሌሎች ተጨቋኝ ህዝቦች ተሞክሮ ማፈላለግ የለብንም። በዚህ ዘመን እኛው አገር የእስልምና እምነት ተከታይ ወገኖቻችን ከዚህ ክፍል ጋር ውጤታማ በሆነ መንገድ ሲታገሉበት እያየን ነው።

ነጻነታችንን አብዝተን ተርበን ከሆነ። ማልቀሱን ትተን አንድ ነገር ልናደርግ ከወሰንን። የሁላችንንም ተሳትፎ ያለበትን ናፃነታችንን የምናውጅበትን መንገድ በዝርዝር ነግሮን ሲጨርስ ነው የታሰረው። የሚጨመር ነገር የለውም። ህዝብ ውስጥ ስላለና የብሶቱን ደረጃ በየቀኑ መለካት ስለሚችል አደባባዩን አሁኑኑ። ይህን ቁጣ ይዞ በገፍ ፍቱን መድሀኒት መሆኑን ነግሮናል። እነሱ ሊመሩት ይችላሉ ያላቸውም ክፍሎች ነበሩ። የትግሉ እራስ የት እንዳለ ባይታወቅ ይሻላል። ደግሞስ በውጪ ሲሆን የሚለው አማራጭም በእርግጥ አለ። ይህንኛው መንገድም የዋዛ እንዳልሆነ ታይቷቸው ለዚህ አይነቱን ትግል ላይ ሀላፊነት ለመውሰድ በሚመስል ወደፊት እየመጡ ያሉ ድርጅቶች አሉ። እሰየው ነው።

እንኳና ብዙ ሆነን በሰሞኑ የውሸቱ ሲኖዶስ መሪ ላይ ጫማ መወርወሩ ሀይለኛ ተቃውሞ ነበር። የሚያሳዝነው ከዚህ በላይ ልናጮህው እንችል ነበር። ግለሰቡ ሲደርገውም ይህን ገምቶ የነበረ ይመስለኛል። ምን ያደርጋል ከነሱ ጎጥ ስለሆኑ ሰውዬውን ፀሀይዬ አፈላልጎ ስልጣኑ ላይ እንዳስቀመጣቸው እያወቁ መንፈስ ቅዱስ ፀሃይዬ ላይ አድሮስ ቢሆን የሚሉ በቃ' የዋሆች' ብዙ ስለሆኑ ሳይካበድ ቀረ። በዛ ላይ ደግሞ ያገዛዙ ሰዎችና ጥራዝ ነጠቆች ተረባርበው ሴትን ልጅ እርጉዝ ነኝ እያለችው ሆድ ቀጥቅጦ ፅንሰ ማስወረድ ባህላችን ይመስል የኛ ባህል አይደለም ጫጫታቸውን በቶሎ ጣርያ አስነኩትና ጥረቱን ገደሉት። ከዚህ በፊት ያ መናጢ የሞተ ጊዜ የምናዝንበት መንገድ እንጂ ማዘን ወይ አለማዘን የስሜት ጉዳይ መሆኑ ቀርቶ ባህል እንዴት እንደሆነ ባይገባንም ባህላችን አይደለም ተብሎ ስንሞገትበት እንደነበረው ማለት ነው።

ወንድሜ አጋጣሚውን ደግመህ ካገኘህ ሌሎቻችንም ብንሆን ጫማ አይደለም ካልሲ ጨምራችሁ ወርወሩ። ለማሸነፍ ለሚታገል የተቃውሞ ትንሽ የለውምና። እንደውም ውጤት እንዲኖረው ተደርጎ ያልተሰራ የትግል አይነትና ተቃውሞ እንጂ የማይሰራ የሚባል ነገር የለም። አንዱ የትግል አይነት ከሌለው ጋር ተዛማጅ፤ ተባዥ፤ ተጋጋዥ ነው። ማሸነፍን ከፈለግን የሚጠቅመን ካልሲ መወርወር እንዴት? መቼ? በምን አይነት ሁኔታ? ቢወረወር የተሻለ ውጤታማ ይሆናል የሚለውን ሁሌም ማስላትና ነው።